

Beslut: 2006-05-29

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 10 mars 2006

Saken

Återkrav av studiemedel på grund av
för hög inkomst under första och
andra kalenderhalvåret 2004 samt
första kalenderhalvåret 2005

Nämndens beslut

Nämnden finner att det i NN:s fall föreligger synnerliga skäl att vid återkrav bortse från NN:s inkomst i form av vårdbidrag. Nämnden upphäver därför det överklagade beslutet och återförvisar ärendet till CSN för förnyad prövning utifrån denna förutsättning.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

CSN beslutade den 10 mars 2006 om återkrav av delar av det studiemedel som NN erhållit under första och andra kalenderhalvåret 2004 samt första kalenderhalvåret 2005 eftersom överskottet i inkomstslaget tjänst var högre än fribeloppet för respektive kalenderhalvår.

NN överklagade den 28 mars 2006 CSN:s beslut och anförde bl.a. följande. NN:s inkomst av tjänst under 2004 var 137 207 kronor. Det som ökat NN:s inkomst av tjänst är ett vårdbidrag som NN får för vård av sin son. Detta belopp grundas på sonens behov och betalas ut av Försäkringskassan.

CSN överlämnade ärendet utan yttrande den 6 april 2006.

CSN har i beslutet om återkrav redovisat det underlag från Skatteverkets taxering som ligger till grund för återkravet.

Av handlingarna i ärendet framgår att NN i sin ansökan om studiemedel för andra kalenderhalvåret 2003 och första kalenderhalvåret 2004 angett att hennes inkomst under andra kalenderhalvåret 2003 beräknades uppgå till 67 000 kronor, till 65 475 kronor för första kalenderhalvåret 2004 och till 65 475 kronor för andra

kalenderhalvåret 2004. Under rubriken "andra förmåner" angav NN "halvt vårdbidrag för vår son à 4 021 kronor/månad". Av handlingarna framgår vidare att CSN inte vidtog någon åtgärd med anledning av informationen utan att fribeloppet för respektive kalenderhalvår beräknades utifrån 67 000 kronor respektive 65 475 kronor.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 19 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att som den studerandes inkomst under ett kalenderhalvår räknas vad som hänför sig till det halvåret av den studerandes överskott i inkomstlagen tjänst, näringsverksamhet och kapital vid taxeringen för kalenderåret.

I 5 kap. 1 § samma lag föreskrivs att om en studerande har fått studiemedel felaktigt eller med för högt belopp på grund av att summan av hans eller hennes överskott i inkomstlagen tjänst, näringsverksamhet och kapital vid taxeringen överstigit den inkomst som lagts till grund för beräkningen av studiemedel, skall det som betalats ut för mycket krävas tillbaka. Belopp som understiger en viss av regeringen fastställd gräns, ska dock inte krävas tillbaka. Om det finns synnerliga skäl, får ett krav på återbetalning helt eller delvis efterges.

Nämndens bedömning

Studiemedel ska reduceras om den studerandes inkomst enligt 3 kap. 19 § studiestödslagen överstiger hans eller hennes s.k. fribelopp. Denna regel medger, enligt bestämmelserna, inga undantag. Något hänsynstagande till omständigheter i det enskilda fallet såsom god tro eller dylikt kan därför inte ske.

Enligt reglerna i studiestödslagen ska den studerandes inkomst beräknas per kalenderhalvår.

Nämnden konstaterar vidare att bestämmelserna om inkomstberäkning för studiemedel är sådana att bl.a. ersättning i form av vårdbidrag anses som inkomst av tjänst och kan påverka vilket belopp som beviljas som studiemedel.

Nämnden finner därför att NN:s inkomster under båda kalenderhalvåren 2004 översteg fribeloppet för respektive kalenderhalvår samt att återkravsbeloppen uppgår till de av CSN angivna summorna.

Ett krav på återbetalning får helt eller delvis efterges om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl enligt 5 kap. 1 § tredje stycket kan endast föreligga undantagsvis och i mycket speciella situationer.

NN har i ansökan om studiemedel för läsåret 2003/04 under rubriken "andra förmåner" angivit att NN uppburit ersättning i form av vårdbidrag. CSN har inte vidare utrett innebörden av NN:s uppgifter. CSN får därför anses ha haft tillgång till de uppgifter som CSN behövde för att kunna bedöma om det studiemedelsbelopp som NN hade rätt till skulle reduceras på grund av vårdbidraget. CSN har inte reducerat

studiemedelsbeloppet vid utbetalningarna under höstterminen 2003 och vårterminen 2004 även utifrån uppgifterna om vårdbidraget. Eftersom CSN således beslutat om studiemedel utan reducering på grund av vårdbidraget hade NN, enligt nämndens mening, fog för att tro att CSN beslutat att det aktuella ersättningen inte skulle räknas som inkomst. Nämnden har inte heller kunnat finna att NN vid ansökan hade tillgång till någon information som motsade detta. I NN:s fall anser nämnden mot denna bakgrund att det vid prövning av frågan om återkrav finns synnerliga skäl att bortse från NN:s inkomst i form av vårdbidrag. CSN:s beslut om återkrav för de båda kalenderhalvåren 2004 och första kalenderhalvåret 2005 ska därför upphävas och ärendet återförvisas till CSN för förnyad prövning utifrån denna förutsättning.

Mats Törnered

Anita Enocksson

Beslutet har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i nämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark, Fredrik Pettersson, Christian Sjöstrand och Margareta Söderström.

Föredragande: Anita Enocksson

Kopia till CSN